

Kunsten en Erfgoed

Arenbergstraat 9, 1000 Brussel

Tel. 02 553 68 68 - Fax 02 553 69 69

jos.vanrillaer@cjsm.vlaanderen.be

Ontwerpverslag

Datum	26/02/2009
Titel	EDLNet Overlegplatform
Aanwezig	Jan Braeckman (BIBNET) Jan Cuypers (GAMA) Mel Collier (KULeuven Centrale bibliotheek) Bart Debunne (VIOE) Barbara Dierickx (PACKED) Jef Malliet (Erfgoed Limburg) Hans van der Linden (IVA K&E) Peter Rogiest (SB Antwerpen) Mieke Van Doorselaer (MovE) Jan Vermassen (Lukas) Jeroen Walterus (FARO)
afwezig met kennisgeving	Licia Calvi (Lessius Hogeschool) René Deherdt (MIAT) Debbie Esmans (dept CJSM) Inge Van Nieuwerburgh (Universiteitsbibliotheek Gent) Maarten Vandekerckhoven (IVA SCW) Philippe Vanmeerbeeck (VRT) Bruno Vermeeren (VVBAD) Rony Vissers (PACKED) Alexis Wielemans (VIOE)
afwezig zonder kennisgeving	
Verslaggever	Hans van der Linden

1. Verslag van 12/11/2008

Dit verslag wordt goedgekeurd.

2. Naamsverandering EDLNet Vlaanderen overlegplatform

Gezien het feit dat EDLNet-project in januari 2009 teneinde liep, moet er een nieuwe naam gezocht te worden voor dit overlegplatform. Er worden enkele suggesties gedaan op basis van acroniemen doch er wordt op het belang gewezen van het feit dat de directe link met Europeana en Europeana-gerelateerde projecten behouden blijft om aan te geven waar de focus van het overlegplatform ligt. Dit sluit echter niet uit dat er ook andere, Vlaamse projecten die indirect met Europeana te maken hebben aan bod kunnen komen, zoals bijvoorbeeld Pokumon, Erfgoed 2.0 en Bom VI en eventuele vervolgpjecten.

Bij de oprichting van het overlegplatform in december 2007 lag de nadruk op de Vlaamse deelnemers die op basis van de deelname aan relevante Europese projecten in het kader van Europeana naar dit informele platform gemandateerd worden en deze verwantschap dient behouden te blijven. Dit neemt natuurlijk niet weg dat het een informeel en open platform betreft waar ook andere geïnteresseerden aan kunnen deelnemen. De verslagen worden immers eveneens openbaar gemaakt.

Het doel van het overlegplatform is ruimer dan het communicatieve aspect alleen. Naast het uitwisselen van informatie over ontwikkelingen is het eveneens de bedoeling elementen onderling af te stemmen, samen te werken en andere (cultureel-erfgoed)instellingen te sensibiliseren en waar mogelijk hun participatie te faciliteren

Er wordt voor de naam 'Europeana Vlaanderen overlegplatform' gekozen. De opzet van het platform wordt als volgt geformuleerd:

Europeana Vlaanderen overlegplatform

- informatie inzake Europeana ontvangen en verder verspreiden naar mogelijke belanghebbenden.
- via de Katholieke Universiteit Leuven (als direct betrokken partner in Europeana V.1.0 informatie en advies terugkoppelen naar Europeana. In dit kader zorgt het platform voor de afstemming tussen de verschillende projecten die in het kader van Europeana en op Vlaams niveau uitgevoerd worden.
- advies (technisch, politiek, organisatorisch,...) geven aan de Katholieke Universiteit Leuven over de deelneming van Vlaanderen in Europeana
- mogelijk digitaal materiaal voor Europeana te identificeren en de leveranciers te ondersteunen.
- promotie over Europeana bevorderen.

Dit Vlaamse overlegplatform wordt op Belgisch niveau geflankeerd door een dergelijke overlegstructuur, EDLNet Belgium genaamd. Deze structuur zou ook op Belgisch niveau overgezet moeten worden. Dit wordt gesignaleerd.

3. Stand van zaken EDLNet / Europeana V.1.0

Het EDLNet-project is sinds eind januari afgelopen. Begin februari begon Europeana vs.1.0 officieus. De formele kickoff van Europeana v.1 is op 2-3 april gepland. Onlangs vond er alvast een informele vergadering van de werkgroepvoerders plaats.

Mel Collier is medewerkpakketleider van het eerste werkpakket binnen Europeana V.1.0. Dit werkpakket richt zich op het verder uitbouwen van het partnernetwerk en op het uitwerken van het businessplan (en in het bijzonder op het ontwikkelen van (commerciële) inkomsten). Het businessmodel dat momenteel voorligt gaat ervan uit dat de subsidiëring van Europeana voor de komende periode (zekervoor 5 jaar) voor 95% afhankelijk zal zijn van overheidssubsidies. De Europese Commissie heeft (in)formeel beslist om de helft ervan zelf bij te dragen. Voor het restant wordt naar de lidstaten gekeken. Een vijf- of zestal landen hebben al bevestigd dat ze bereid zijn om dit te doen. Het betrekken van de landenpartners en het verzekeren van de bijdragen van deze partners is eveneens een belangrijk punt dat binnen dit werkpakket behandeld wordt. Werkpakket 1 wil eveneens verzekeren dat de gebruikersnoden als uitgangspunt genomen worden voor het verder ontwikkelen van de vereisten van de systeemontwikkeling.

Mel Collier zal in het kader van werkpakket 1 een discussietekst schrijven over het ontwikkelen van het aggregatormodel (wat zijn de verplichtingen, wat is de rol van een aggregator, zijn er krijtlijnen voor het doorstromen van de gegevens, ...). Tot nog toe gebeurde in het kader van de demonstrator er heel veel handwerk bij het integreren van de aangeleverde inhoud.

Het werkpakket heeft als doel zoveel mogelijk instellingen te betrekken maar het Europeana-bureau werkt liefst met een beperkt aantal entiteiten samen (landelijke aggregatoren, domein aggregatoren, ...).

Eigenlijk is het niet correct om het huidige operationele systeem nog als een 'prototype' aan te duiden. Dit blijft immers het systeem tot 2010/11, al moet er de komende jaren nog heel wat technische ontwikkeling gebeuren. Er moet bijvoorbeeld nog heel wat werk geleverd worden i.v.m. metadata en meertaligheid van het systeem. Deze problematiek wordt ondermeer in werkpakketten 2 en 3 behandeld.

Alle partners die binnen Europeana V.1.0 actief (zullen) zijn moeten binnenkort een uitnodiging krijgen. FARO liet al interesse blijken in een tweetal werkpakketten. Meer duidelijkheid over de precieze rol volgt. FARO ziet voor zichzelf een eventuele rol met betrekking tot de vertaling naar Vlaanderen (Het ondersteunen, begeleiden van de sector, gebruikersaspecten, ...).

Europeana V.1.0 heeft een doorlooptijd van 30 maanden. Nadien stopt de projectmatige financiering en zal het businessmodel, via structurele financiering, in werking treden. Dit lijkt momenteel niet eenvoudig te zijn. Het kader van de Europese financiering moet in deze context bekeken worden, er zijn immers veel permanente organisaties in Europa.

Opmerkingen:

In hoeverre voorziet het projectplan van Europeana V.1.0 in de samenwerking met andere projecten? Het Europeana-bureau (dat Europeana v.1.0 uit zal voeren) kan als zodanig niet alles zelf doen en heeft hiervoor nood aan de andere projecten. Er zullen zeker vergaderingen nodig zijn waarop de (andere) projecten uitgenodigd worden om verder af te stemmen.

Wat zal de relatie zijn van het Europeana-bureau tegenover de EDL Stichting? De stichting is een rechtspersoon naar Nederlands recht die projecten kan indienen en daarin als partner kan optreden. Momenteel verfijnt men de statuten van de EDL Stichting en onderzoekt ook de mogelijkheden van *associated memberships*, waarvoor men ondermeer naar de ministeries kijkt. Men is er zich echter van bewust dat financiële bijdrage ook inspraak met zich meebrengt.

Het lijkt een valabele piste om op termijn het Europeana-bureau als uitvoerende arm van de EDL Stichting te zien.

4. EuropeanaConnect

EuropeanaConnect is eveneens een nieuw project dat complementair is aan Europeana V.1.0. Het neemt een aantal taken op die bij zullen dragen tot het tot stand komen van Europeana na de 30 maanden waarbinnen Europeana V.1.0 actief is. In het kader van EuropeanaConnect gaat dit over meer technische aspecten. Er zijn werkgroepeliders (zoals Stefan Gradmann) die als werkpakketleider in beide projecten actief zijn.

De documenten worden op eRoom geplaatst.

5. EuropeanaLocal Knowledge Sharing Workshop

EuropeanaLocal heeft als een op eContentPlus gesubsidieerde project een doorlooptijd van 3 jaar en is als Best Practice Netwerk-project gericht op het experimenteren met dataharvesting. Men wil locale en regionale informatie verzamelen. Erfgoed Plus en MovE fungeren in EuropeanaLocal als lokale aggregatoren in België.

De projectpartners komen uit 26 lidstaten en Noorwegen, enkel Luxemburg is afwezig.

De EuropeanaLocal Knowledge Sharing Workshop die op 13 en 14 januari 2009 te Den Haag plaatsvond, kaderde in het vierde werkpakket, namelijk 'implementing european standards and tools'. Het doel van deze bijeenkomst was dat het Europeana-bureau de standaarden en specificaties die ze uitgewerkt hadden zouden doorgeven aan de technische partners van EuropeanaLocal.

Men verwachtte dat dit pakket (ivm definities, ...) reeds door het Europeana-bureau samengesteld zou zijn maar dat was nog niet het geval. De workshop was initieel enkel voor de technische partners in EuropeanaLocal bedoeld maar het initiatief werd uitgebreid naar het projectmanagement board.

De werkpakketleiders van het ATHENA-project waren ook op die workshop uitgenodigd. Het initiatief kan bijgevolg gezien worden als een poging tot interactie met Athena.

Jill Cousins (directeur van het Europeana-bureau) gaf uitleg over de nieuwe projecten Europeana v1.0 en EuropeanaConnect.¹ Verder gaf Bram van der Werf van het Europeana-bureau een inleiding over hoe technische ontwikkeling zal aangepakt worden (open source).

Het 'Europeana object model' werd voorgesteld door Stefan Gradmann. Dit is het semantische model dat in Europeana geïmplementeerd zou moeten worden. Er zijn twee modellen in omloop: (1) het prototype –op basis van Dublin Core (15 velden) en aangevuld met ESE (Europeana semantic elements, 11 velden). (2) Daarnaast werkt men ook aan een echt semantisch ontsluitingsmiddel (bestaande uit een semantische laag en het digitaal surrogaat). Tijdens de bijeenkomst werd echter opgemerkt dat het fysieke object in dit semantische model ontbreekt. Dit is relevant omdat men op een semantische manier moet kunnen zoeken. Eindgebruikers zijn vooral op zoek naar de fysieke objecten, eerder dan naar de digitale afbeeldingen. Het model zal daarvoor in de toekomst aangevuld moeten worden maar men heeft hier nog veel denkwerk aan.

EuropeanaLocal gaat voorlopig aan de slag met de Dublin Core ESE-standaard en niet met het toekomstige model. ESE biedt een soort van 'common ground' voor alle subsectoren (bibliotheken, musea, (A/V) archieven die in Europeana betrokken zijn. Het is echter nog niet afgesproken wie de conversie gaat doen. Is dit een taak voor de aggregator die de data beschikbaar maakt voor Europeana of moet dit door het bureau dat de zaken ontvangt gebeuren? Hier zijn nog verschillende meningen over binnen het Europeana bureau.

ESE biedt enkele specifieke aanvullingen op de standaardset aan metadata die Dublin Core bevat. Bvb. 'provenance' gegevens (wie heeft de metadata en het (digitale) object geleverd?) en extra informatie over het jaartal (wat nodig is om de visuele voorstelling met de tijdslijn te maken, dit is een ad-hoc duplicatie van metadata om te kunnen voldoen aan een specifieke functionaliteit van de Europeana gebruikersinterface).

Verder werden in Den Haag voorlopige resultaten van twee surveys voorgesteld:

- inhoudelijk: welke datamodellen en thesauri worden er gebruikt?
- technisch: welke kennis is er aanwezig bij de partners i.v.m. repositories?

Er werden in Den Haag ook voorbeelden voorgesteld van ontwikkelingen uit andere projecten die in het kader van EuropeanaLocal interessant zijn:

- Repox, door de Technische Universiteit van Lissabon in het kader van TELplus ontwikkeld, is een standalone repository (voor bibliotheekinformatie) dat voor harvesting geschikt is. Het bevat een aantal gebruiksvriendelijke instrumenten, o.a. een XML mapping tool met grafische interface.
- Driver II, waarvan de infrastructuur door een Italiaanse onderzoeksinstituten ontworpen werd (via 'open service architecture') laat toe om diensten (bv modules om te harvesten, registreren, indexerend...) in een repository centraal te registreren. Indien de diensten actief zijn worden ingecheckt en indien niet, uitgecheckt.

¹ In eRoom is een link naar de agenda opgenomen. Daar zijn de presentaties van die dag (als powerpoint) te vinden.

Dergelijke producten zouden nuttig kunnen zijn voor Europeana waarin vele verschillende subdomeinen actief zijn.

Wellicht wordt de relevantie van deze producten door Europeana Connect bekeken doch dit werd tijdens de betreffende workshop niet expliciet gezegd.

Een volgend agendapunt behandelde de datamapping naar ESE.

Een belangrijk knelpunt hierbij is dat ESE al zover van de Dublin Core-standaard afwijkt dat de aangeleverde metadata specifiek voor Europeana zal moeten getransformeerd worden (en bijgevolg in die vorm niet herbruikbaar is voor andere toepassingen). Het blijkt geen optie te zijn om hierover met het consortium dat achter Dublin Core zit te onderhandelen, om eventueel de uitbreidingen mee te standaardiseren. Het belang van Europeana dringt nog niet voldoende door om hier op te kunnen wegen. Dit zal verder moeten beschouwd worden in de ontwikkeling van het objectmodel binnen Europeana V1.0.

De verrijking van metadata kwam ook aan bod en het Europeana bureau begint stilaan het belang van thesauri, ... te begrijpen. Het is echter het prille begin van deze denkpiste en er zijn nog geen keuzes over te gebruiken systemen gemaakt maar het wordt stilaan duidelijk dat men van de mythe dat men met SKOS alle semantische problemen op zal kunnen lossen af aan het stappen is.

Een laatste agendapunt betrof de interactie met het ATHENA-project.

Opmerkingen:

Het is voorlopig nog onduidelijk hoe het verzamelen van de informatie binnen het Europeana-netwerk zal worden georganiseerd. Moet dit domeinspecifiek (bibliotheken, archieven, musea)? Of op basis van de objecten (boek, schilderij, ...). Het lijkt erop dat Europeana op dit ogenblik meer denkt aan 'nationale aggregatoren' maar daar is nog geen duidelijkheid over. Er zijn vele hybride modellen, ATHENA is bijvoorbeeld een museumnetwerk

Jef Malliet stelde een document op met de knelpunten die tijdens de workshop van 13/14 januari besproken werden besproken. Veel van deze punten zijn waarschijnlijk ook op de andere Europeana-gerelateerde projecten van toepassing. Dit document werd aan de projectleiding van EuropeanaLocal bezorgd en is eveneens via eRoom beschikbaar.

De volgende stappen in het EuropeanaLocal-project:

De technische partners gaan 4 technische workshops organiseren, ondermeer over het bouwen van repositories, transformatie van metadata... Dit gaat om besloten *hands on* workshops, telkens voor een zestal landelijke contentpartners in EuropeanaLocal. Eén daarvan zal waarschijnlijk op 23 en 24 april in Hasselt plaatsvinden (nog vast te leggen).

Daarnaast plant men wel publieksmomenten over Europeana in 2010 of 2011, in het kader van werkpakket 5 'dissemination and awareness raising'. In Vlaanderen is er hiervoor voorlopig al afgesproken dit samen met PACKED (voor ATHENA) te organiseren, om te veel overlappende gebeurtenissen te vermijden. De suggestie wordt gedaan om deze initiatieven vanuit het Europeana Vlaanderen Overlegplatform te ondersteunen.

6. Kickoff ATHENA en eerste landelijke workshop

ATHENA wordt voor 30 maanden in het kader van het eContentPlus-programma gesubsidieerd en richt zich voornamelijk op de digitale collecties van (grotere) musea. Deze focus is vaag en de afstemming met EuropeanaLocal wordt per land door de respectievelijke verantwoordelijke van beide projecten bekeken.

Het verschil tussen beide projecten is dat ATHENA een werkpakket (wp6) met betrekking tot auteursrechten (naar online beschikbaarheid) bevat.

PACKED is samen met de universiteit van Patras betrokken in dit werkpakket. Het KMKG (Chris De Loof) werken als projectpartners met Collections Trust samen aan in een ander werkpakket (met betrekking tot het gebruik van metadata).

ATHENA ging op 10 december 2008 van start. Tijdens die bijeenkomst werden de werkpakketten voorgesteld. Vervolgens werd er op 8 januari 2009 in besloten kring een nationale workshop georganiseerd waarop alle contentpartners uitgenodigd werden. De presentaties die op die dag gegeven werden zijn online beschikbaar op <http://www.athenaeurope.org/index.php?en/117/belgium-brussels-8-january-2009>

Momenteel ontvingen alle contentpartners een survey waarin informatie over hun collectie, de gebruikte standaarden, rechtenproblematiek ea. gevraagd wordt. Deze documenten worden eind maart terug verwacht. De informatie die deze survey oplevert zal gebruikt worden als basismateriaal voor analyse en verwerking binnen de verschillende werkpakketten.

Op 13 februari vond er een tweede plenaire vergadering plaats waar de acties voor de eerste zes maanden uiteengezet werden.

Het is niet duidelijk hoe de inhoudsaggregatie binnen ATHENA zal gebeuren noch hoe de data aangeleverd zullen moeten worden. Momenteel is er sprake van OAI-harvesting voor die instellingen wiens infrastructuur dit toelaat, tot aanlevering van data via Excel-files voor instituten met een minder uitgebouwde technische infrastructuur. Het is evenmin duidelijk hoe de data nadien bewaard zullen worden.

Opmerkingen:

Op basis van de voorgaande presentaties wordt opgemerkt dat de technische uitvoering in de meeste projecten het zwakke broertje blijft. Wellicht zal een centraal repository gebouwd worden voor de digitale data die door ATHENA geaggregeerd worden maar het eventuele onderhoud van een dergelijk repositorymodel wordt niet meegenomen. Er werd nog geen uitsluitel gegeven over financiering en sustainability van deze infrastructuur na de afloopdatum van het project.

Het probleem voor EuropeanaLocal en ATHENA blijkt eruit te bestaan dat men vanwege Europeana meer (informatie over te gebruiken) metadata verwacht had maar dat een dergelijk model momenteel nog niet voorhanden is. De situatie die hierdoor ontstaat is dat men vanuit de centrale aansturing (Europeana v.1.0) met bestaande modellen rekening dient te houden en met de individuele projecten moet gaan spreken. Deze afstemming dient één van de belangrijkste (eerste) taken van Europeana vs.1.0 te zijn.

Het GAMA-project vertrekt vanuit de centrale structuren die bij de contentpartners aanwezig zijn. De universele component (= de meerdere subdomeinen binnen Europeana) is daarbij niet altijd in beeld.

7. CIP-ICT-PSP (/digital libraries) informatiedag

Op dinsdag 17 februari organiseerde de Europese Commissie in Luxemburg een praktische infodag over het CIP-ICT-PSP (Information Communication Technologies Policy support Programme) en meer bepaald over het thema ‘digital libraries’. Het eerdere eContentPlus programma ging hierin over, CIP (het kaderprogramma voor concurrentievermogen en innovatie) loopt van 2007 tot 2013.

Binnen het thema ‘digital libraries’ voorziet de Europese Commissie in 2009 25 miljoen euro voor projecten in het kader van Europeana. Het thema bestaat uit **5 objectieven**:

- 2.1. EDL: diensten om de bereikbaarheid van Europeana te verbeteren.
Dit objectief heeft tot doel de ervaring van de gebruiker te verrijken. Europeana mag immers niet enkel een zoekmachine zoals Google zijn. De zoek-, browse- en interface-faciliteiten moeten verbeterd worden.

Het dossier moet op volgende vragen een antwoord bieden:

- Waarom is de dienst nodig?
- Om welke inhoud gaat het?
- Hoe wordt het getest?
- Hoe wordt het geïntegreerd?

- 2.2. EDL: aggregeren van digitale inhoud in Europeana
Dit objectief beoogt voornamelijk het verhogen van de kwaliteit en de aggregatie van de inhoud. Daartoe wil het de culturele instellingen uit heel Europa helpen om het digitale materiaal samen te brengen. Men wil ook de doorzoekbaarheid van de inhoud verhogen en dit ondermeer door het aanbrengen/verbeteren van metadata,

Het dossier moet op volgende vragen een antwoord geven:

- Om welke inhoud gaat het?
- Waarom is dit interessant? En voor wie?
- Wat is de kwaliteit/kwantiteit?
- Hoe zal het resultaat toegankelijk gemaakt worden?
- Welke metadata worden er gebruikt?
- Worden er oplossingen geboden voor de rechtenproblematiek?

- 2.3. EDL: digitaliseren van inhoud voor Europeana
Dit objectief focust zich op het digitaliseren van inhoud in functie van Europeana. Het gaat om specifieke thematische gehelen (en niet bijvoorbeeld een krantencollectie met een bepaald chronologisch bereik).

Het dossier moet op volgende vragen een antwoord geven:

- Om welk thema gaat het?
- Waarom is dit interessant? En voor wie?
- Wat is de kwaliteit/kwantiteit?
- Welke stappen zijn er ondernomen (ondermeer i.v.m. de metadata) om de resultaten in Europeana op te nemen?

- 2.4. Toegang tot wetenschappelijke informatie

Dit objectief behelst initiatieven om de toegang tot wetenschappelijke informatie te verbeteren zodanig dat er maximaal gebruik gemaakt kan worden van onderzoeksresultaten. Het betreft bijgevolg de verspreiding van Europese onderzoeksresultaten.

De focus ligt op het experimenteren met nieuwe paradigma's voor peer reviewing, rendering, zoekopdrachten, ...

- 2.5. Gebruik van cultureel erfgoed materiaal voor onderwijs

Dit objectief focust zich op de implementatie en de replicatie van diensten voor het gebruik van digitaal erfgoed in educatieve/leeromgevingen (ook levenslang leren) in een meertalige en multiculturele context. Het betreffende materiaal mag reeds in Europeana opgenomen zijn.

Het dossier moet op volgende vragen een antwoord geven:

- Om welke inhoud gaat het? Zit het al in Europeana?
- Waaruit bestaat het educatieve gebruik?
- Wie gaat het gebruiken?
- Heeft het consortium pedagogische expertise?
- Is de rechtenproblematiek behandeld?

Binnen het CIP-programma worden volgende **instrumenten** gehanteerd:

- Pilot A : een initiatief van de (lid)staten
- Pilot B: de Europese Commissie stimuleert om bepaalde zaken op te nemen
- Thematische netwerken: gericht op uitwisseling, mobilisatie
- Best practice netwerken: combinatie van consensusvorming en disseminatie

Pilot B (objectief 2.3, 2.4 en 2.5)

De focus ligt op de implementatie van innovatieve ICT-oplossingen. Dit mag op basis van onderzoek en kan een combinatie van deeloplossingen zijn. Deze projecten moeten de technische, organisatorische en wettelijke haalbaarheid aantonen.

Voorwaarden:

- Consortium: Er moeten partners uit minstens vier verschillende landen deelnemen.
- Duur: 24 tot 36 maanden
- Financiering: 50% van de directe en indirecte kosten
- De indicatieve bijdrage van de Europese commissie bedraagt 2 tot 2,5 miljoen euro.

Best Practice Netwerken (objectief 2.1 en 2.2)

Dit type van projecten heeft als doel het promoten van standaarden door consensusvorming en bewustzijnsverhoging. De implementatie dient op grote schaal te gebeuren en er moet voldoende kritische massa (inhoud) zijn.

Voorwaarden:

- Consortium: Er moeten partners uit minstens 7 verschillende landen deelnemen. Men is verondersteld om alle relevante stakeholders te verzamelen.
- Duur: 24 tot 36 maanden
- Financiering: 80% van de directe kosten (geen overhead)
- De indicatieve bijdrage van de commissie bedraagt 3 tot 5 miljoen euro.

Algemeen gelden volgende criteria: (1) relevantie, (2) impact en (3) implementatie als criteria.

Er gelden echter ook specifieke criteria, voor 'best practice netwerken' gaat dit over (1) de relevantie voor Europeana en (2) wat zijn de overlevingskansen en de kansen op verdere ontwikkeling? Voor een 'pilot B' gaat dit over (1) synergie met het relevante beleid, strategie en activiteiten en (2) specificaties over de implementatie (zoals de capaciteit van het consortium, de kwaliteit van het werkplan (management, ...), de kosten en veiligheid, privacy, inclusie, ...

Beoordeling van dossiers

De derde call voor dit deelprogramma werd op 29 januari 2009 geopend en de uiterste indiendatum is 2 juni 2009 (17:00 uur). Voorstellen kunnen enkel via EPSS (electronic proposal submission system) ingediend worden. Via dit systeem krijg je een login en paswoorden (ook voor de partners).

Er zijn verschillende criteria per objectief. Op iedere criterium moet het dossier minstens 3/5 scoren, de scores (door een onafhankelijke jury beoordeeld) worden opgeteld. Bij een gelijke score geven de algemene criteria (relevantie, impact en implementatie) de doorslag.

De evaluatie gebeurt door drie experts die via consensus werken. Op basis van hun rapportering selecteert de commissie voorstellen die ze voor verdere onderhandelingen uitnodigt. De uiteindelijke keuze gebeurt op basis van budget en beperkingen in aantallen.

Er is ook een pré-evaluatie van dossiers mogelijk.

Technische vereisten voor Europeana

Catherine Lupovici ging in op de technische vereisten voor instellingen die hun materiaal in Europeana willen integreren:

- Het digitaal object dient dus via een permanente directe link op een website beschikbaar te zijn (naar het object zelf of naar een thumbnail)
- De metadata moet in Qualified Dublin Core beschreven zijn. Zie hiervoor het document:
http://dev.europeana.eu/public_documents/Specification_for_metadata_elements_in_the_Europeana_prototype.pdf
- Het zou goed zijn als het object voor dataharvesting toegankelijk is via een OAI PMH server.

De metadata worden dienen in XML te zijn (en harvestbaar via OAI MPH, FTP, DVD) en worden getransformeerd naar ESE Dublin Core.

Het Vlaamse contactpunt (NCP) is Luc De Ridder (ldr@iwt.be). Op maandag 9 maart vindt er in het auditorium van FARO een infonamiddag over het CIP programma, thema 'digital libraries'. Op die dag worden er praktische tips en toelichting gegeven bij het programma.

8. GAMA

GAMA is een project dat binnen het eContent*Plus*-programma voor 24 maanden gesubsidieerd wordt en dat van start ging op 1 november 2007. GAMA (Gateway to Archives of Media Art) richt zich op mediakunst archieven. Het wil een open centrale interface en gateway creëren die toegang biedt tot archieven voor mediakunst.

In november 2008 vond er een review door de Europese Commissie plaats. Men was in het algemeen positief doch men gaf scherpe feedback. De reviewers van Europese Commissie verwierpen het document met het kwaliteitsplan (onvoldoende risk management) en men verwacht blijkbaar meer rapportering vanwege de werkgroepen en individuele partners. De commissie formuleerde eveneens opmerkingen op de toegankelijkheid van de portaal-site (voor andersvaliden) en op de disseminatie van de projectresultaten (de bekendmaking aan buitenwereld).

In januari kwamen de projectpartners in Bremen samen om over de projectvoortgang en de knelpunten te spreken. Men besprak (vanuit het oogpunt van Argos) voornamelijk de thesauri, de audiovisuele metadata en beklemtoonde dat men vanaf midden maart een iteratief proces zou opstarten voor de verbetering van de website. De testsite is momenteel publiek toegankelijk op gamaweb.hku.nl. Daarnaast werd een disseminatieplan opgesteld om ervoor te zorgen dat het initiatief voldoende gekend is bij de doelgroepen en dacht men alvast na over de mogelijkheid om een vervolgproject in te dienen.

9. Varia

Het VIOE is in het kader van het DARIA-project gevraagd als partner voor het zevende werkpakket (i.v.m. archeologische databanken (via registratie van webservers)). Bart Debonne bezorgt via eRoom meer informatie.

Ook het IMPACT-project –dat binnen het 7de kaderprogramma ingediend werd, is in dit kader interessant omdat het de problematiek van de massadigitalisering van teksten bekijkt. Informatie wordt opgezocht en toegevoegd aan eRoom.

10. Conclusie en afspraken

Aggregatie van inhoud

Het digitale materiaal in Europeana zal via aggregatoren gevoed worden. De huidige projecten zoals Athena, EuropeanaLocal, ... verkennen het domein van de aggregatoren. Er zijn echter nog vele vragen die nog niet opgelost zijn. Europeana (v.1.0) wil zoveel mogelijk informatie verzamelen doch wil hiervoor met aggregatoren werken, zonder zich alvast uit te spreken welke aanpak de beste zou zijn: dit domeinaggregatoren (materiaalspecifiek: muziek, boek, ...), thematische aggregatoren of nationale aggregatoren?

De lopende projecten hadden meer sturing vanuit het Europeana-bureau (onder EDLNet en Europeana V.1.0) verwacht in verband met de (informatie over te gebruiken) metadata maar een dergelijk model is momenteel nog niet voorhanden. De situatie wordt hierdoor enigszins omgedraaid in die zin dat men vanuit de centrale aansturing (Europeana v.1.0) met reeds bestaande modellen rekening dient te houden en met de individuele projecten moet gaan spreken. Deze afstemming dient één van de belangrijkste (eerste) taken van Europeana vs.1.0 te zijn.

Aggregatoren brengen ook andere problematieken met zich mee die nog niet onderzocht werden. Zijn decentrale aggregatoren boven centrale verkiesbaar? Hoe zullen aggregatoren informatie verzamelen? Wordt iets ingeval er meerdere aggregatoren op dezelfde inhoud actief zijn, meerdere keren geharvest? Brengt dit geen verdubbeling van de capaciteit met zich mee?

De afstemming tussen Europeana V.1.0 en de individuele projecten is hierbij prioritair en idealiter zou het om een wisselwerking moeten gaan. Dit moet zeker meegenomen worden in de discussietekst over aggregatormodellen die binnen werkpakket 1 van Europeana V.1.0 tot stand zal komen.

Daarnaast worden er in het kader van het CIP-programma ook projecten voorbereid die zich op karakteristieken rond contentaggregatie willen toespitsen en in dat kader modellen, richtlijnen, best practices voor willen ontwikkelen. Het AGGREGA-project² heeft bijvoorbeeld deze aspiratie. Hiermee moet ook rekening gehouden worden.

Afstemming op Belgisch niveau

Het Europeana Vlaanderen Overlegplatform wordt op Belgisch niveau geflankeerd door een dergelijke overlegstructuur, EDLNet Belgium genaamd. Dit overlegplatform moet ook geattendeerd worden op de naamswijziging.

Volgende vergadering

² De voorlopige versie van het projectvoorstel is op eRoom terug te vinden.

Er wordt nog geen datum voor een volgend overleg afgesproken doch dit is afhankelijk van interessante evoluties of andere aanleidingen die zich voordoen. Suggesties kunnen steeds aan Hans van der Linden gemeld worden.